

Legfelsőbb elismerés.

Ő Császári és Apostoli Királyi Felsege a következő legfelsőbb kéziratot méltóztatott hozzám intézni:

Nedves Sándor! A hadviselés sokoldalú és nehéz feladatkör elé állította a vármegyei, a városi és a községi tisztviselőket, akik e kivételes időkben velük szemben támasztott fokozott követelményeknek hagyományos hűséggel, hazafias lelkesedéssel a kötelességteljesítés rendes határán túlmenő megfeszített tevékenységgel, odaadó buzgósággal és még a legnehezebb körülmények között is sikeresen feleltek meg.

Amidőn ezt örömmel ismerem el: az összes vármegyei, városi és községi tisztviselőnek a hadviselés ügyével kapcsolatos közigazgatási működésük terén teljesített rendkívüli és eredményes szolgálataikért Köszönemet és legteljesebb Megelégedésemet fejezem ki.

Megbizom Önt, hogy Elismerésemnek megfelelő közhírrététele iránt intézkedjék. Kelt Bécsben, 1915. évi nov. hó 21-én. Ferenc József s. k. Sándor János s. k.

A közéletmezési központ.

Emlékezhettünk még arra, hogy a háború Anglia részéről a központi hatalmak kiéhezettetésének jelszavával indult meg. Hogy ez a kiéhezettetés nem sikerült az részben a pompás szerveztségnek, részben pedig földünknek tulajdonítható. Bizonyos azonban az, hogy a közéletmezés terén mutatkoztak már eddig is egyes nehézségek és kérdés, hogy a háború második évében nem fognak-e tetemesen szaporodni. Eppen ezért örömmel kell üdvözlölnünk azt a nagyszabású kezdeményezést, amely a Magyar város- és községfejlesztési r. t. részéről indult ki a közéletmezési központ megalapításával.

A közéletmezési központ megalapításában a tervezet és program szerint az érdekelt törvényhatóságoknak, városoknak, és községeknek kell résztvenniük, még pedig úgy, hogy bizonyos mennyiségű részvényeket jegyeznek, ami már meg is történt. Az élelmiszerek központi

beszerzése és elárúsítása mindenesetre olcsóbbá teszi az árukat, de ezenkívül a központ kötelezte magát, hogy beleegyezik a nyereség limitálásába is.

A központ működése ki fog terjedni arra is, hogy kikutatja, hol van az országban bőség egyes árucikkekben és ezeket a feleslegeket elszállítja azokra a vidékekre, ahol azokban hiány mutatkozik, amivel azután az árak hirtelen és aránytalan emelkedését akadályozza meg. A központ a semleges országok piacain képviselőseket is fog szervezni, hogy viszont onnét olyan cikkeket hozhasson be, amelyekben az egész ország hiányt szenved. Érdekes pontja a központ programjának, hogy igyekezni fog az egyes városok és községek között csereforgalmat létesíteni.

A központnak munkájához a benne érdekelt pénzintézetek révén nagymennyiségű földbirtokok is állnak rendelkezésére, ugyhogy az állattenyésztés terén is nagy eredményeket fog elérni.

A központ megalapításában nagy része van Némethy Károly belügyminiszteri államtitkárnak is, aki mint miniszteri biztos áll a központ élén. Mindenesetre örömmel kell üdvözlölnünk ezt az új alakulást, amelynek üdvös hatását remélhetőleg már a közel jövőben érezni fogjuk.

Bulgária.

A törökök balkáni uralmát megdöntő balkán háborúban sokat hallottunk a bolgár fegyverek dicsőségéről. A nagy világ élénk és őszinte rokonszenvvel érdeklődött Bulgária iránt s keletlenül volt a második balkán háborúnak azon fordulata, melynek révén elragadta a hűtlen szövetséges Szerbia a bolgárok által már megszállott Macedóniát. A nagy vér- és pénzáldozatok által megviselt bolgár nép kénytelen volt elfogadni az 1913-iki bukaresti béke intézkedéseit, lemondott Macedóniáról Szerbia javára, de nem arról a nemzeti ideálokat szolgáló óhajáról, hogy ismét együtt legyen mindaz, ami bolgár, hogy főlzabadsítsa bolgár testvéreiket, a szerbek kegyetlenkedéseit tünni kénytelen macedon-bolgárokat. Útött a főlzabadsítás órája. A jelen világháború kezdete óta velünk érző bolgár nép mellénk állott s október eleje óta oly győzelmesen halad előre, hogy méltán megérdemli mindnyájunk igaz háláját. Ezekután nem is lehet rossz néven venni, ha a geográfus kilép a tárgyalogosság köréből s lelkes szeretettel szól arról

a népről, mely néki nemcsak jó és meghitt barátja, hanem fajrokonja is.

Valamikor a VII. század végén lép föl a bolgár nép a Száva és Duna környékének keleti részén. A népvándorlás hullámai sodorták ide, de többségben lévő sláv alattvalóik hatása alatt maguk is elszlávosodtak úgyannyira, hogy e turáni (uralattáji) nép nyelvéből csak kevés szó maradt fenn. A pecsenegik későbbi betöréseivel megszűnt a béke, a bizánci kultúra terjedésével Bulgária a kelet-római császárságnak szintén hűbérese lett, de maradandóbb hatása se az előbbinek, se az utóbbinak nem volt a néplelek kialakulására. A XIV. évszázad új korszakot nyit meg Bulgária történetében. A törökök betörése, rohamos térhódítása s Konstantinápoly bukása (1453) villámgyorsasággal történik úgyannyira, hogy a XVI. évszázadban a török az úr Európa, Ázsia (Eufrát-Tigrisig) s Afrika (Tripoli-ig) nagy részében. Az izlám hatalma nem maradt állandó. Fénykora után hanyatlak a török félhold, a Balkánon azonban még jó sokáig fönttartja uralmát s csak az 1912—13-i balkán háborúban szűnik meg végleg itt is a lefolyása. Bulgária a török hódoltság alól az 1877—79-i orosz-török háborút befejező san-stefanoi béke (1878) s a berlini kongresszus alapján szabadul föl, 1908 ig azonban még a török hűbérese s csak ekkor lesz független királyság. Már e rövid idő alatt is oly rohamos haladást tett, hogy méltán tekinthet egy szebb jövő elé s nem utópia a Nagy-Bolgárország utáni vágyakozása.

Bulgária területe körülbelül akkora, mint a Nagy-Alföld és az Északkeleti-Hegyvidék, Réz- s a Balkán-hegység és a Duna közt fekvő tulajdonképeni Bulgária, a Marica és Tundsza folyók középső folyásainak termékeny alföldje, az úgynevezett Kelet-Rumélia és legújabbban a törököktől elfoglalt Ruméliából Thrácia egy része s a közelmúlt bolgár-török megegyezés eredményeképpen európai Törökországnak azon része, mely Edirne-től (Drinápoly) nyugatra terjed.

Fölépítésében az ország közepén vonuló Balkán-hegység: az észak felől nem magas, gabonaneműekben igen termékeny, de fállan Bolgár-tábla; továbbá a tengeri- és bortermeleséről, különösen pedig rózsálgeteiről híre. Marica-Tundsza lapály; az idő vasfoga, mint a jégkorszak gleccerei (jégár) által is megrongált őshegység az úgynevezett „Szerb-macedon-thrák masszívum”, valamint a szőlő- és dohánytermő Égei-tengerparti vidék vesznek részt.

E természeti régiók közül különösebb jelentősége a Balkán-hegységnek van. Természetes védőbástyája ez Bulgária déli részének s éles választófal éghajlat és növényzet tekintetében is. Tőle északra még érezhető a Szármát (orosz)-alföld hideg szelei, közelebb hozzá tehát az országot Oroszországhoz; a Balkán-hegységtől délre viszont a Földközi-tengeri klíma áldásait élvezi e föld. Amott főként gabonane-műek, emitt elsősorban különösen konyhanövények teremnek buján. A Balkán-hegységnek

Fischer Testvérek

UTÓDA

MŰSZAKI ÉS VILLAMOSSÁGI VÁLLALAT
UJVIDÉK,

II., Rákóczi Ferenc-út 57. számból II. Rákóczi F. út 15 alá helyeztetett át.

Elvállal: Villany, légszesz, acetylen világítás, központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázási berendezést.

Mindezen szakmábavágó javítások legolcsóbban eszközöltetnek.

TELEFON: 224.

TELEFON: 224.

z elkülönítő hatása észlelhető a folyókék loszlásában is. Mint vízvázlatzó hegység határt von az Égei- és a Fekete-tenger folyói között. Az Iszkei* és Jantra a Duna felé sietnek, földszabdálván a már említett Bolgár-táblát: a Marica-Tunda és a Struma pedig az Égei-tengerrel hozzák közelebbi összeköttetésbe az általuk öntözött területeket. Nyilvánvaló tehát itt a Balkán-hegység elszigetelő, szétosztó hatása; nyomon követhető ez részben még a néprajzi viszonyok vizsgálataánál is, bár a Balkán-hegységtől északkeletre lévő Dobruzsában viszont látjuk a törököket, nagyobb részük a görögökkel együtt azonban Bulgáriának a Balkán-hegységtől délre fekvő részében van otthon. A Balkán-hegység közvetlen rokona az Alpoknak's a Kápatoknak, része tehát annak a nagy hegyrendszernek, mely egész Európa és Ázsia testén nyugatról-keletré végighúzódik; de nem olyan hatalmas, mint említett rokonai, helyenkint 2000 méternél magasabb s háói könnyen járhatók, bár mint természetes határ még sem kicsinylendő. Átjárói közül csak az 1334 m magasságban lévő Sipka-szorosot említjük. Emlékét őrzi a világtörténelem amaz ismert eseménye, amidőn Radetzki orosz tábornok elfogván az orosz-török háborúban, 1878 június 9-én a török sereg nagy részét, röviden csak azt jelentette a cárnak: „A Sipka-szorosban minden csendes!” Verescsagin híres orosz festőművész meg is örökítette e kijelentést: néman, mozdulatlanul túri az előőrs az istenítéleti időt, megfagyott kötelességének hü teljesítése közepette a hatalmas hóvárban.*

Bulgária jólétének alapját népének vaszorgalma vetette meg. Mezőgazdaságuk, állattenyésztésük virágzó. Gabonakivitelük első helyre emeli a balkán népek sorában; konyhakertésztük nemcsak otthon hanem, egész Közép-európában jó hangzásúvá tette a bolgár nevet. Kazanlik rózsálgetei a Sipka-szorostól délre levő medencében, a Tunda-folyó partján, vétkednek Hollandia paradicsomi fájaival. Az ipar és kereskedelem is fejlődik s azon tény, hogy Romániát kivéve a Balkán országai között neki van a legsűrűbb vasúthálózata, nyilvánvaló bizonyítéka, hogy mennyire élelkes nép a bolgár. Települései is fejlődők. A főváros mellett Kelet-Rumélia központja, Plovdiv, továbbá a feketengerpart Vána és Burgasz kikötők, az Égeitengerparti Dedeagacs és a Duna melletti Ruszcsuk és Vidin érdemelnek említést.

A Sofia-n és Plovdiv-on (Filoppopol-on) keresztül haladó keleti-expressz szoros kapcsolatba hozza Bulgáriát, egyrészt Magyarországgal Szerbia közvetítésével, másrészt pedig Kis-Ázsiával európai Törökország segítségével. Geográfiai fekvése igen exponált. Román, szláv, görög és török érdekszféra közé ékelve, végül nehéz volt megtartania függetlenségét. Történelmi fejlődése megmutatta, hogy sikerült volt megőriznie a nagy megpróbáltatások idején is nemzeti jellegét, bár igaz, hogy nyelve hamarosan elszlávosodott. Különböző nemzeti érdekszféra találkozásai vonalán, sajátos érdekek ütközéspontjában állva megőrizte függetlenségét s ma már céltudatos munkával arra törekedik, hogy ellensúlyozza az egyes érdekelek túlságos megerősödését. Törökországot ártalmatlanná tette, sőt legújában jó barátjává s szövetségesevé. Szerbiát ép most, a jelenben teszi tönkre a központi hatalmak szövetségében s talán sikerülni fog megtalálnia a módot, hogy a román és görög érdekek ne ütközzenek az ő érdekeibe s diplomáciai módon alapozhatja meg tartósan azt a jó viszonyt, amely között mindmáig (lehet, hogy csak látszólag) fűnáll.

Bulgária terjeszkedési politikája tehát létkérdés. Föltétlen szükség volt már rá, éppen most, midőn a török járom levetésével mindannyi balkán nép magához akarta ragadni a hegemoniát. Macedonia meghódításával megsemmisül a pánserb álom, nem lesz már veszélyeztetve többé nyugat felől Bulgária s központi fekvése lesz majd a Vitos-hegy övében magas platón épült fővárosnak, Sofiának, mely épen úgy, miként — bár kisebb mértékben — Berlin, excentrikus helyzetű. Analógiát látunk itt tehát közte s Németország közötti, Macedo-

nia tulajdonképpen nem egyéb, mint a meghódított Orosz-Lengyelország. Mindkettőnek elsőrendű célja az ország határának kiegészítése s a fővárosnak a határtól való távolabb vitele.

De nemcsak Bulgária és Németország között van analógia, megvan ez a hasonlóság — sőt még nagyobb mértékben — Bulgária s Magyarország között is. Geográfiai fekvésünk igazolja, hogy mi is ütközésponton vagyunk. A népvándorlás útja hazánkon haladt keresztül s mi a germán, szláv, román és török népek érdekeinek érintkezési pontjában állottunk. Ma is nyomon követhető e népek hatása, különösen pedig a germán, szláv és román népek aspirációi. Pángermán, pánszerb és dákoróman törekvések középpontjában állunk s ugyancsak föltétlen, erősen kifejlődött nemzeti gondolkodásra van szükségünk e kísértések közepette, hogy megtartsuk nemzeti önállóságunkat, függetlenségünket, nyelvünket, szokásainkat. Megpróbáltatásoknak már mi is ki voltunk téve, de sikerült fényesen helytállanunk; bolgár testvéreink is sokat szenvedtek már őket is erős nemzeti érzésük tarja össze. E közös sors, e hasonló történelmi fejlődés s a faji rokonság tehát azon köteleknek, melyek oly közel hoznak bennünket egymáshoz s melyek igazi bizonyítékai annak, hogy e két ország jelen szövetsége a legtermészetesebb, egymás érdekeibe egyáltalán nem ütköző. Kár, végtelen nagy kár, hogy nem ismertük egymást már előbb, talán kevesebbet szenvedtünk volna történelmi kialakulásunk folyamán.

HALTENBERGER MIHÁLY DR.

A disznózsir, szalonna és sertészsir legmagasabb ára.

Most tették közzé a disznózsir, szalonna és sertészsir legmagasabb árának megállapítására vonatkozó rendeletet. A rendelet így hangzik:

Mindenemü disznózsirért (olvasztott disznózsirért, hájért és egyéb olvasztatlan nyers disznózsirért), valamint a friss nyers szalonnáért e cikke termelőjével való forgalomban követelhető legmagasabb ár a magyar szent korona országainak egész területére nézve métermázsánként (100 kg.) tiszta súlyra:

1915. évi december hó 16. napjától 1916. évi január hó 15. napjáig bezárólag: az olvasztott disznózsir tekintetében 700 koronában; a háj és egyéb olvasztatlan nyers disznózsir tekintetében 620 koronában; 1916. évi január hó 16. napjától február hó 15. napjáig bezárólag: az olvasztott disznózsir tekintetében 600 koronában; a háj és egyéb olvasztatlan nyers disznózsir tekintetében 610 koronában; a friss szalonna tekintetében 590 koronában, az 1916. évi február hó 16. napjától március hó 15. napjáig: az olvasztott disznózsir tekintetében 600 koronában; a háj és egyéb olvasztatlan nyers disznózsir tekintetében 560 koronában; a friss nyers szalonna tekintetében 540 koronában; az 1916. évi március hó 16. napja utáni időben: az olvasztott disznózsir tekintetében 550 koronában; a háj és egyéb olvasztatlan nyers disznózsir tekintetében 510 koronában; a friss szalonna tekintetében 490 koronában állapítatik meg.

A friss sertészsirnak ugy szalonnával, mint szalonna nélkül féltersekenkénti (fejfel és láb-al számított) legmagasabb árát a zsir, szalonna és sertészsir legmagasabb árának figyelembe vételével állapítják meg. Ugyanezen hatóságok s ugyanúgy állapítják meg az elkészített (szózt, füstölt, paprikás, főzött, abált és csemege szalonnaféléknek, valamint az összes sertészsir-készítményeknek az e cikke termelőjével való forgalomra érvényes árát is. A jelen rendelettel megállapított legmagasabb árakat, melynek magukban foglalják a rakodó állomáshoz való szállítás költségét is, az átvétel helyén és készpénzfizetés mellett történt eladás esetére kell érteni. A jelen rendeletben meghatározott fogyasztási cikkeknek a közvetlen fogyasztás céljait szolgáló (kiskereskedelmi) forgalomban való árusítása esetében érvényes legmagasabb árakat hatóságok állapítják meg. Ezeket az árakat a zsir időszakok szerint különbözően és sertészsir megállapított árához hasonlóan csökkentéssel kell megállapítani. Budapest székesfővárosban a ténacs, a megyei törvényhatóságokban az alsipán, a városi törvényhatóságokban a polgármester, Fiume városában és kerületében a tanács határozza meg a friss sertészsir, az

elkészített szalonna, valamint az összes sertészsir készítmények árát. A hatóságok kötelesek az általuk megállapított legmagasabb árakat legkésőbb 1915. évi december hó 16. napjáig az illető törvényhatóság hivatalos lapjában, valamint az érdekelte községekben és városokban a helyi szokásnak megfelelően közhírre tenni és azokat a belügyminiszterhez haladéktalanul jelentés kíséretében felterjeszteni. Horvát-Szlavonországokban a megállapított legmagasabb árak közzétételét a bán rendelettel szabályozza.

A belügyminiszter megállapított legmagasabb árakat a kereskedelemügyi és a földmívelésügyi miniszterrel Horvát-Szlavonországokat illetőleg a bánal egyetértőleg hivatalból is felülvizsgálhatja és a szükséghez képest megváltoztathatja. Aki a zsir, szalonna, sertészsir, sertészsir-készítményeket drágábban árusítja annál az áránál, amelyet a jelen rendelet alapján a hatóság a vásárlás időpontjára nézve legmagasabb árul megállapítottak, két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Disznózsirnak, hájnak, szalonnának és sertészsirnak vámkülföldről való beszerzésére ez a rendelet nem vonatkozik.

Egy másik rendelet mindennemű disznózsirnak, szalonnának és sertészsirnak a magyar szent korona országainak területén kivülész helyre vasuton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványokról intézkedik. A miniszterium elrendeli, hogy a buzának és némely más cikkeknek vasuton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványokról kiadott rendeletben foglalt rendelkezések megfelelően kiterjesztetnek mindennemű disznózsir, szalonna és sertészsir szállására is, azzal az eltéréssel, hogy ezen cikkek szállításához igazolvány további intézkedésig csak a magyar szent korona országainak területén kivül eső helyre történő szállításánál szükséges és hogy ezeket a szállítási igazolványokat az Országos Gazdasági Bizottság állítja ki.

Hatósági intézkedést a féltékenységgel ellen.

A háboru alatt sok keserves kérelmet, igazságos jogorvoslatot intézett már el Fráter Barnabás, Biharmegye alsipánja. A sok könyörgés, felirat és panasz között azután egy igen mulatságos, de mindamellati érdekesen keserves istancia érkezett be írott formában az alsipánhoz. A magyarcsékei cigányprimás küldte, aki mint hazabocsátott sebesült katoná tovább akarta folytatni a mesterségét s ujra muzsikálni akart a csékei italmérésben, honnan azonban a mindenkire Othelloként féltékeny derék füstöst kiiltölték. Erre kért orvoslást Sábör Károly cigányprimás a következők irásban:

Vagyalmeltóságú Alsipán ur!

Bocsánatir könyörgöm, Méltóságodtól bátorságomért, de mivel az utolsó óráimig bántana a lelkiismeret, hogy amiért szegény vagyok, igazságom nincs; de mivel meg vagyok győződve arról, hogy Méltóságod úgy szegény, mint gazdagot igazságosan és egyenlően ítéletele.

Őt tagból álló családapá vagyok, jelen drágaságban tartottam kis családomat és kis adóm is tudtam fizetni a hegedümből és katona voltam és vagyok.

Négy hónapja ki vagyok tiltva a magyar csékei kávéházból az italmérő megmondolatlansága által, ki féltette rám a feleségét. Ugyan mindenkire, nemcsak én rá, pedig erre nincs semmi oka, mert a leghűségesebb, legmakulátlanabb asszony, akihez a gyuan árnyéka se fér.

Méltóztassék tehát megváltoztatásom alsipán urnak eszére téríteni a csékei italmérőt és hatósági törvényességgel megiltítani neki az oklatan féltékenységet, hogy így tovább is jászassak a korcsmában és kényeret kereshessek a családomnak.

Sábör Károly

csékei cigányprimás.

Fráter Barnabás nem az ember, aki a cigányprimást, akár muzsikál, akár kesereg, nem tartaná olyan embernek, mint a többi s különösen akkor, ha a családja eltartásáról van szó: de ha neki hatóságilag módjában állna megiltítani a féltékenységet, nagyobb hatalma lenne a világ összes királyainál, diplomatáinál és hadvezéreinél, mert egyszerűben véget vehetné a féltékenységgel a családi félszék nyugalmát feldúló örök világháborúnak és ezerszámra keresnének oltalmat naponta Fráter Barnabásnál az Othellok ellen.

*Az Iszkei ugyan a Balkán-hegységtől délre levő Rió plánián ered s így tehát a vízvázlatzó a Balkán-hegység nyugati részéről délre szorul.

*Haltenberger Mihály dr.: A világháboru geográfiaja. Budapest, 1915. Tiszta Testvérek. 69. oldal.

HIREK.

Szivar, cigaretta kell katonáinknak. A háború vaspörtye nemcsak a frontokon művel csodákat, itthon is nagy dolgokat teremt, egygyé kovácsolja a sziveket. Mintha egyetlen szívből állana az egész nemzet, oly megértő szeretettel, oly egyakaratu lelkesedéssel teszi magáévá mindenki az országban a *Kadsagelyező Nívó-talnak* s a *Vöröskeresztnek* azt az együttes akcióját, amely a harcérien küzdő katonáinkat szent Karácsony ünnepére az ajándékok egész hazmálavál akarja elárasztani. A siker már most is biztosítottnak látszik; hazafias, áldozatos társadalmunk lehetővé teszi katonáink megajándékozását, a mozgalom vezetősége pedig gondoskodik arról, hogy az ajándékok értékes, hasznos, kedves, szükséges, szóval valóban érdemes ajándékok legyenek. A harcéri ajándékoknak — nagyon helyesen — jelentékeny részét fogják képezni a szivarok és cigaretták, azok a dolgok, amelyek katonáinknak közismer- a legkedvesebb élvezetét nyújtják. *Tehát nagymennyiségű dohányneműre van szükség!* A karácsonyi ajándékozás akciójának vezetősége a cél elérésére egy nagyon egyszerű, könnyű és senkinek sem kellemetlenkedő módot talált. Az ország összes dohánytőzsdéiben *1. 2 és 10 filléres jótékonyági bélyegeket helyezett el és ezeknek tetszés szerinti mennyiségben vásárlására minden egyes vevőnek figyelmét felhívja a tőzsdés. Most tehát nem azt kívánják tőlünk mint a füsttelen napon, hogy mondjuk le egy időre a dohányzástól, csak azt kéri a frontok szilárd vasöve mögött nyugodtan füstölő férfaitól, hogy szivar és cigaretta-vásárlásaink gondoljanak szeretettel arra a sok százezer katonára is, akiknek szenvedéseik és fáradalmaik közepete oly nagy örömet okozna, ha csak néha is dohányozhatnának és ehhez csak úgy juthatnak hozzá, ha mi juttatunk nekik szivarjainkból, cigarettáinkból. *Vásároljunk tehát a napokban jótékonyági bélyegeket, mert ezekből válik szivar és cigaretta katonáink számára!* Gondoljunk mindannyian arra, hogy a mily jóleső a dohányzás élvezete, épp oly kinos annak nélkülözése.*

Kitüntetett ujvidéki hős. Horváth Gusztáv, ujvidéki kir. bírósági végrehajtó fiát, Horváth Gyula erdészmenekőt, — aki mint egyes önkéntes tizedes az 5. utászászlóaljnál szolgált, — a. elenséggel szemben tanusított vitéz és hősi magatartásáért az ezüst vitézségi éremmel tüntették ki. Ujvidéki fiatalságunk ezen rokonszenves tagjának hősi kitüntetése széles körben örömet keltett és a méltán büszke apát is üdvözölték.

Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségétől a következő átiratot vettük: Tisztelt szerkesztőség! Szives tudomásulvétel végett van szerencsém közölni, hogy Teleszky János m. kir. pénzügyminiszter ur Önaméltósága, a mai napon a következő levelet intézte hozzám, mint a V. H. O. Sz. elnökéhez: „A hadiszükséglek fedezése céljából kibocsátott harmadik hadikölcsön jegyzése — amint már most megállapítható — a két előző hadikölcsönét messze túlszárnyaló fényes sikerrel záródott. Ez a tökére-érhő mértén minden várakozást meghaladó kedvező eredmény kétségtelen bizonyosága gazdasági szervezetünk rendkívüli teljesítő képességének és a hosszan elhuzódó háború ellenére miben sem csökkent, sőt fokozódó teherbírásiának. Nemkülönbön hatalmas megnyilvánulása ez a nemzet mind szélesebb rétegeit egyre mélyebben átható hazafias áldozatkésztségnek, helyes gazdasági belátásnak és a fegyvereink végső győzelmébe vetett rendületlen meggyőződésnek. A reánk erőszakolt háború költségeinek fedezésére az állam polgárai által már harmadizban és fokozott készséggel az államkincstár rendelkezésére bocsátott nagyszögű kölcsön nemcsak a harczeremű folytatott küzdelmünk diadalra juttatását mozdítja hathatósan elő, hanem hazánkat közigazgatási téren is kiváló szövetségeseink méltó társa gyánant tünteti fel. A harmadik hadikölcsönnek eme jelentőségteljes nyike alkalmazásával nem mulasztatom el annak hangsúlyozását, hogy ennek az örvendetes eredménynek elérésében, mint előző alkalmakkor is, a magyarországi sajtónak oroszlátrésze van. A sajtó, nemzeti életünk eme nagy hivatást betöltő szerve, teljes mértékben átértézte és átérté a harmadik hadikölcsön minél nagyobb sikeréhez fűződő elsőrendű politikai, pénzügyi és közigazgatási érdekeinket és oda-

adó készséggel állott a nagy ügy szolgálatában. Már a nyilvános aláírások megkezdése előtt, de még inkább a több mint négy hétre terjedő jegyzési időtartam alatt fáradhatatlan buzgalommal, nem csökkenő lelkeséggel és kiváló közigazgatási tudással az ország minden részébe elható, nagyarányú céltudatos propagandát fejtett ki a harmadik hadikölcsönnek a két előzőt elhomályosító sikere érdekében. Amidőn örömmel ragadom meg ezt az alkalmat, hogy a magyar sajtónak eme nagy nemzeti ügy érdekében kifejtett, kiválóan becses közreműködéséért elismeréssel adozzam, egyben kérem, hogy hálás köszönetemet sziveskedjék tolmácsolni a sajtó minden munkásának azért a határozó, önzetlen és lelkes támogatásért, amellyel a mindannyiunk büszkeségét méltán képező nagy siker elérését előmozdította.“ Szegeden, 1915. november 26-án.

Kiváló tisztelettel

Szávay Gyula

a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének elnöke.

Levelet kaptunk Klees Ferenc Ujvidékről származó bilietzi gyárigazgatótól. Örömmel közöljük e sorokat, mert a magyar erény sugárzik ki belőle. Nem szép zavask hanem tettek kellene. — Érdeklődéssel olvastam b. lapjokban a harmadik magyar hadikölcsönre vonatkozó jegyzéseket s bár a listában sok név hiányzik, Ujvidék mégis kitett magáért. Külföldön és Ausztriában elő honfitársak között szerény magam is hozzájárultam egy megfelelő jegyzéssel, amennyiben a Wiener Bankverein budapesti fiokjálán az első és második hadikölcsönre 25000 és a harmadik hadikölcsönre a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank budapesti főintézeténél 100000. — Százézer koronát jegyeztem. Az igazi magyar ember, ha külföldön is él s munkája által itt szerezheteti anyagi erőt egy nagyobb jegyzéssel megmutatja hogy a haza iránti kötelességét nem felejté el. Bielitz 1915. november 25. Hazafias üdvözlettel Klees Ferenc gyárigazgató.

Egészségügyi jelentés a nov. 22—23-ig terjedő hétről. Bejelentettek e héten 1 diphtériát, 6 kanyarot, 2 typhusoset. A múlt héten már jelentett két koleragyanus nőt megbetegedése pozitívnek bizonyult, egyikük meghalt. Az újból fenyegető kolera veszélyre való tekintettel a tisztí orvosok vizsgálják a vendéglőket, élelmszerüzeteket és nagyobb bérházakat. A közönséget pedig felhívjuk a gondos fertőtlenítésre az olcsó és biztos mésztejjel.

Katonák karácsonyára Grünberger M r 5 drb. képet adományozott.

Ujabban ismét ingyenes munka teljesítését elvállalták: Puliszák Aranka, Vekes Ferencné, öz. Karner Jánosné, Illés Katalin, Ivkovic Milica, N. Nemesányi Adél, Ligeti Piroksa, kik a főispáni hivatalból kapott gyapufonalból a katonák téli ruházatát díjtalanul készítik el.

Ujabban adoztak a kárpáti falvak felépítésére: Deutsch Mór 10, Thabita nöegylet 50, Jovánovits T. Milán 50, Kluka György 20, Áll. fels keresk. iskl. tanuló 34 K. Miskovics Perzsza 2 K. Áll. női keresk. szaktanf. tanuló 25 K, Rosenblüth Samuel 15 K, öz. Winterfeld Adolné 10, Ujvidéki városi díjnokok 11 korona 40 fillér

Katonáink téli ruházatát ujabban adozták: Weisz Leoné 6 pár lábféjvédő 3 drb. selyemkendő, Wacht Imréné 1 sál Jovánovits T. Milán 20 K. Kluka György 6 K.

Hadbavonult katonák hátramaradtjai számára: Thabita nöegylet 50 koronát adományozott, Ivkovic György számlakövetelésének 8 K. összegét.

Az ujvidéki vöröskereszthez érkezett szeretetadományok. Máday Ferencné: 2 doboz szardínia, Hochberg Eugénia: 2 drb. hősapka, 1 drb. alsónadrág, 3 drb. ing, 3 drb. vászon, öz. Spirka Józsefné: 2 drb. alsónadrág, 1 drb. trikó 2 pár harisnya, 2 drb. ing, 1 drb. paplan, 1 drb. gallérvédő, Dietzenné: 2 1/2 kg cukorka (dobozban) Szankainé: 2 drb. ing, Dietzeng Imre fia: 3 üveg citromszörp, 9 üveg savanyúvíz (Rápáti) Wagner testvérek: 1 üveg málnaszörp, 14 drb. citrom, 10 szantoi. Kolárszky: 1 üveg limonádészörp, 1/2 kg. csokoládé, Klein Lipót: 1 kg sütemény, 2 üveg málnaszörp, Kuborczy Mihály: 1/2 kg. teasütemény, 15 drb. mandulasütemény. Dr Kemény S né: 3 drb. le-

pedő, 2 drb. ing, 3 drb. alsónadrág. Wiederkorn János: 1 üveg rum, Epstein Gyuláné: 1 drb. alsónadrág, 1 drb. ing, Brandeisz József, 2 drb. alsónadrág, 1 drb. ing, Kovács János: 7 drb. vászon. Malesevics Iván: 2 drb. ing.

(Folytatás következik.)

Értékes jótékony tárgysorsjáték. Az agilitásáról igen előnyösen ismert Ujvidék Testgyakorlók Köre, amelynek a Kárpáti nap érdekében megindított mozgalma eddig is már közel 10 ezer koronát jövedelmezett a nemes es hazafiasan jótékony célra, e hó 4-én szombaton este az Elite kávéházban a kárpáti falvak javára cigányhangversennyel kapcsolatos tárgysorsjátékot rendez, amelyben 500 csupa értékes darabot sorsol ki. Az egyes sorsjegyek árát ennek dacára igen mérsékeltnek: csak 20 filléren állapította meg. A közönség minden külön megadóztatás nélkül pár fillényi hozzájárulással áldozhat a ritka nemes célra és amellett értékes nyereményekhez is juthat. A hazafias és jótékony estély iránt máris széleskörben mutatkozik érdeklődés.

Gyászhir. Tibor Mihály ny. póstai főfelügyelőt súlyos csapás érte: Ilona leánya, Szathmáry Ferenc póstai segédtitkár neje hétfő szülyos szenvedés után életének 29. évében elhunyt. A gyászborulot család iránt általában a részvét.

Már november 26-ikával a magánfelek által feladni szándékolt csomagok darabszámára vonatkozó korlátozás megszűnt. Jelzett naptól kezdve tehát mindenki korlátlan mennyiségben adhatott fel csomagokat.

Uj eszme a kárpáti falvak felépítése érdekében. Nagyváradról jelentik: Pásztor Ferenc bankigazgató érdekes indítványt terjesztett elő Khuen-Héderváry Károlynak, a felult kárpáti falvakat újraépítő országos bizottság elnökének. Az indítvány rámutatott arra, hogy miután még jelentős összeg hiányzik az újraépítésre szükséges tökéhez célszerű volna felhívást kibocsátani, hogy aki 600 koronát, amennyi egy ház felépítéséhez szükséges, egyszerre nem képes fizetni azt 20 koronás havi részletekben törleszthesse. A ház viselje az adományozó nevét, de ha az illető időközben beszüntetné a részletek fizetését, akkor elesik attól, hogy nevével legyen a felépített ház. Khuen-Héderváry Károly levélileg értesítette Pásztor Ferencet arról, hogy indítványát örömmel fogadja el a bizottság. Megszívlelést érdemel ezen praktikus indítvány nálunk is Bizonyára többen lesznek, akik a kedvezményt igénybe veszik.

Az 50—55 évesek hadiszolgálatasáról szóló törvényjavaslat. A képviselőház hamarosan tárgyalni fogja a honvedelmi miniszter javaslatát az 50—55 évesek hadiszolgálatási kötelezettségéről. A javaslat, amely sok embert érdekel, így szól: Az 1912. évi LXVIII. törvény cikk 4. § ban meghatározott személyes hadiszolgálatas kötelezettség korhatárának a jelen háború tartamára való kiterjesztéséről szóló törvényjavaslat szerint a minisztérium fölhatalmaztatik, hogy a jelen háború tartamára intéz kedéseket tehessen oly irányban, hogy hadicélokra, szükség esetére, 50 éves kort betöltött, de 55. életévüket még tal nem haladott, a férfinenhez tartozó munkaképes polgári egyének is bevonhatók legyenek. Az említett egyének továbbá csak a magyar szent korona országain belül, a hadrakelt hadsereg körlete mögött és egyhuzamban legfeljebb 6 hétre vehetők igénybe. Ugyanazon személyek ismételt bevonása csak szolgálatuknak 1—2 hónapi megszakítása után történhetik. Egyébként az 1912. évi LXVIII. törvény cikkben a személyes szolgálatasokra vonatkozólag foglalt rendelkezések a bevont 50—55 éves egyénekre is alkalmazást nyernek.

A megváltozott ujabb vasúti menetrend pénteken lett életbe. Reggel indul Budapest felé a rend s gyors, d. e. 1/2 11-kor személyvonat, este 1/2 10-kor szem. vonat. Budapestről érkezik: reggel 7:20 szem. vonat, d. u. 1/2 5-kor. személyvonat esti 1/2 9 kor. gyors. Az igazolványok a katonai hatóság által nem láttamozandók már, hanem Zimony és Budapestig terjedő útvonalra a városi rendőrkapitányság ad igazolványokat. Ujvidék tehát december elsje óta a külső hadműveleti területbe osztatott be.

Ingatlanok birtokváltozása. Anika Gyuláné született Schubert Klementina eladja Fischborn

András és nejenek a Kamenici-u. 15 sz. ház és beltelket 40.000 kor. vételárban.

Kron Károly eladja Steiner Gyula és nejenek Landsmann Bertának a Kossuth Lajos utcában levő ház és beltelket 110.000 korona vételárban.

Königsstädtler testvérek cég eladja Etinkszky Péternek a Buzatérien levő 9 számú ház és beltelket 13.200 kor. vételárban.

Giffinger Antalné szül. Fucht Mária és társa eladja Wachtl Imre és nejenek született Moschny Ilonának a Petőfi-utca 6 számú ház és beltelket 36.000 korona vételárban.

A kárterítési igényekre vonatkozó rendelkezést. „A katonai hatóság több konkrét esetben kifolyólag tárgyává teszi, hogy a katonai beszállás által érintett felek minden apró-cseprő károsodásért kárterítési igénytel lépnek fel, legtöbb esetben önkényesen olyan iránytalanul magasra becsülve kárukat, mely a tényleges állapotoknak egyáltalában nem felel meg. E panasz folytán a város polgármestere figyelemzeti a város közönséget, hogy a történeti időkhöz nem méltó apró anyagi érdekenykedések mindenestre igen különös képet festhetnek Ujvidék, tehát egy olyan város lakóinak áldozatkészségéről, mely az ellenséges inváziótól a háború borzalmaiktól, az igazi nagy anyagi károsodásoktól teljesen menten maradt és ennél fogva teljes joggal hívja ki a katonai hatóság kritikáját minden olyan beadvány, mely a maga kicsinyes vagyoni szempontból is jelentéktelen károsodásért mindjárt ellenértékért sirankozik. A beszállással a helyiségek természetes használatával szükségképpen merülnek fel károsodások ezeknek ellenértéke azonban már maga a beszállásosági díj legyen melyből az esetek legtöbbszörében a megtörtént károk teljesen fedezhetők is. Ne feledjük soha, hogy mit szenvedtek egyes felvidéki községek, melyet az ellenség teljesen elpusztított, melyeknek lakossága mindent elvesztett, míg a mi városunk lakossága ezideig mindig azon előnyös helyzetet élvezte, hogy az átvonuló katonaság sokféle szükségletét kielégítve még anyagi javait szaporította. A város polgármestere felkéri tehát a város közönséget, hogy jelentéktelen károsodásért, egy eltört ablaküvegért, néhány szál elvitt fahasábert stb. ne zaklassák sem a katonai sem a közigazgatási hatóságokat mert a hazafiatlanság, a szűkeblűség, a kapzsiság vadját a nagy időben felidézni bizonyára senki sem óhajja.”

Profuma Béla, polgármester.

A gépkezelők szabadságozása. „A m. kir. honvédelmi miniszter ur f. évi november hó 27. kelt 328206 sz. távirati rendelkezése alapján közhírré teszem, hogy az alkalmazásban álló és november hó 30-áig szabadságozt gőz- és motortegépek és fűtők további rendelkezéseig bevonulni nem tartoznak, valamint nem tartoznak bevonulni december hó 6-án a most megtartott II. pótszemlén alkalmasnak talált 1892, 1893, 1894 és 1878, 1890 évi születésű gőz és motortegépeknél alkalmazott gépek és fűtők sem.”

Profuma Béla, polgármester.

Átment rajta a vonat. Mazány Mihály vasuti munkás alsó lábszárán a vonat átment. A súlyosan sérültet a kórházba szállították.

Elopták a podgyászukat. Struhalik Józsefné, Horváth Jánosné és Sztatinszki Zsuzsanna petróci lakosok panaszt tettek az ujvidéki rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek podgyászukat a Petőfi szállodából elopták.

Kilopták az ágyból Pogorelesz Erzsébet megtakarított 45 K. készpénzét és egy aranygyűrűjét. A rendőrség az állítólagos tetteseket előállította.

Üresedésben levő állások hadirokkant alisztek részére. A strani uradalmak bérlete ispán: keres 60 kor. havl fizetéssel és megfelelő konvencióval. Gazdálkodó nős földművesek, akik a német nyelven kívül tótul vagy csehül is tudnak, a böhmisch leipai munkaközvetítőhöz adják be kérvényeiket — A havrani cukorgyárnál két irnoki állás üresedett meg napi 4-5 korona napidíjjal, szabad lakással, fűtéssel és világitással. Német nyelv tudása feltétlenül megkívántatik. — A hochenbrucki börtöngár pályázatot hirdet a portási állásra. Nős, megbízható és erőlyes alisztek, akik a német nyelven kívül valamely szláv nyelven is beszélnék, azonnal adják be pályázati kérvényeiket. Fizetés meg-

egyezés szerint az illető képességeihez mérten. Azonfelül szabad lakás fűtéssel és világitással — Heim Jakob sarajevói borkerkedő hadirokkant könyve őt keres. Megkivánatik a magyar, német és horvát nyelv ismerete, továbbá a borüzletben való jártasság. Kezdfizetés havi 300 korona, amely az illető használhatóságához képest jelentékenyen emelkedhetik. Pályázók azonnal adják be kérvényeiket az említett céghez. (Ferenc Jozsef-út 43.)

A Magyar Román vasuti forgalom megnyitja. A magyar államvasutak és a román vasutak igazgatósága a multéhen megállapodást kötött, amelynek eredményeképpen e héten a Budapest-Verciorova közli forgalom megnyitja és így a magyar-román vasúti forgalom helyre van állítva.

Rézgálchiány. Az ország szőlősgazdái az a veszély fenyegeti, hogy a rézgálchiány és a szénkéngében, amely a szőlőtermeléshez feltétlenül szükséges, hiány fog beállni. A szőlősgazdák nemrégiben tanácskoztak erről az immi nens veszélyről és felterjesztést intéztek a honvédelmi miniszterhez, hogy adjon engedélyt arra, hogy a magyar szőlőtermelést fenyegető veszedelem éhárítására engedje meg az itthon talált ócska fémekből rézgálchiány előállítását. A honvédelmi miniszterium kilátásba helyezte, hogy erre az engedélyt megadja.

Szibériában levő hadifoglyainkról. A N. Fr. Pr.-nek igen előkelő helyről a következőket írják: A szibériai Dauriában sok hadifoglyat tartózkodik, s így érdekes lehet, ha ezt a helyet megismertetjük. Dauria a Bajkál-tóttól keletre a Vladivosztkba vezető vasut mellett, körülbelül hét kilométernyire van a mandzsuri határtól. Kelet felé csak néhány állomásnyira Dauriától van Mandzsuria legközelebbi városa, melyben sok kínai lakik és a kereskedések jobbára kínai embereké. Dauria innét szerzi be szükségleteit. Nyugat felé a legközelebbi város Tjesira körülbelül 36 vasuti órányi távolságban. Dauria csak egy falu, legfőljebb 100 szegényes faházzal és körülbelül 500 lakossal ezek felezésben orosz száműzöttek, felerészben kínaiak. De nagy kaszárnyák és istállók vannak itt, melyek 40.000 ember főképp kozákok számára elegendő teret adnak és ezek az épületek még kibővíthetnek hatalmas koncentrációs katonai teleppé. Ez idő szerint csak valami 800 ember van ott a foglyok őrzetére. Julius hónapban a foglyok száma 200 tiszt és 6000 ember volt, jobbára orsztrákok és magyarok. Dauria egy alacsony hegyektől környezett síkságon van, melyen se fa se cserje nem látható. A hosszú téli időben a legnagyobb hideg 52 C. fokra emelkedik, melyet még fokoz az erős gyakran napokig tartó hóvihár. A mi tisztjeink az orosz tisztoktól elhagyott lakásokban élnek és bár egyszerűen. de jól el vannak látva. Többnyire 2-5 tisztnek van közös lakása. A berendezésről saját maguknak kellett gondoskodniuk. Még az ágyakba való szalmát vagy szénát is maguknak kellett vásárolniuk. A butorokat, amelynyiben még nem voltak, a hadifoglyok legény-

ség csinálta. Két-két tiszt tarthat magának egy-egy tisztiszolgát, akit ők maguk tartoznak fizetni. A tiszt havonként 50 rubelt kap, ebből kell mindent fedeznie, de az élelmiszerek, különösen az említett mandzsuri városokban, igen olcsók. A faluban az asszonyok kifőzőket rendeztek be, amelyekben havonként 25 rubelért egész napi koszt kapható. De sokan csoportokba alakulva, külön konyhát rendeztek be, amelynél jobban és olcsóbban élelmezhetik magukat; reggel: tejeskávét és kenyert; délben: levest, húst, vagy tésztát kapnak. Egy font hus 15, egy tojás 2 kopek. A tisztnek nem kapják ugyan meg egész rendszeren és pontosan a fizetésüket, de ez az orosz tisztelnél sincsen másképp. Elfogatásuk idején, meg amikor a Kárpátoktól egy hónapig tartó utazást kellett tenniük, bizony sokat kellett szenvedniük. Az egészségi állapotuk egy a tiszték, mint a "legénység körében jók, persze a gyengébbek közül sok meghalt. Nyári időszakban sok mindenféle sportot űznek, télen pedig tanulnak. Különösen idegen nyelvekben képzik magukat, s ennél a kiképzésnél a tiszték kölcsönösen tanítják egymást. Könyveket olvashatnak, újság csak olyan áll rendelkezésükre, mely Oroszországban jelenik meg. Ezekből nem igen olvashatják ki az igazságot, de azért szinte csodálatos, hogy a foglyok bizonyos időpontokban milyen jól voltak értesülve a dolgok állásáról. A tiszték meglátogathatják a falut, de csak őrizet mellett. A gyakorlat azonban nem egyforma, minden a parancsnok egyéniségétől függ.

Az idegek háboruja. Hindenburg kijelentette egy hírlapi nyilatkozatában, hogy a világ-háboru az idegek háboruja. Ez napról-napra jobban bebizonyosodik. Az idegek ma igen nagy feszültségnek vannak kitéve és ehhez nem utolsó tényezőként járulnak a betegségek és járványok, melyeknek legveszedelmesebb terjesztői a különféle tetűk. E tetűket kipusztítani és ellenük védekezni nehéz feladat, de hála a „Szánitéc“ tetűporra, mely a ruhatetűt gyökeresen irtja ki, valamint a „Szánitéc“ kenőcsnek, mely a többi tetűt már egyszeri bekenés után pestéstől együtt kiirtja, ma már hathatósan tudunk védekezni mindennemű tetű ellen és ezzel elejét vesszük az összes járványoknak. Kapható minden gyógyszerertárban és drogériában. Ahol nem volna kapható, oda 3 dobozt utánvétellel küld Auber gyógytár, Mohács.

„APOLLO“ MOZI ! ! ! !

Thora West

társadalmi dráma 3 felvonásban.

Férfiak!

Kivételesen nélkül minden fajta tetűt teljesen kipusztít

SZANITÉC KENŐCS

Nem piszkít, szaga kellemes.

Kapható 1 koronáért minden gyógyszerertárban, drogériában.

Ahol nem volna kapható, oda 3 csomagot utánvétellel küld: Auber gyógytár, Mohács.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekezniük, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek a háboru után fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítőszer a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 90 fillérért minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Pertik, Vas, stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyos és biztos, miért is az összes orvosok betegyagok fertőtlenítésére, antiseptikus köztözeseknél (sebekre és daganatokra, kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM- SZAPPAN

finom, gyenge piperezsappan 1° lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknek is; szépíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet s Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára 1.20 K.

FODORMENTA LYSOFORM

erősen antiseptikus hatása szájjviz. Szájbuzi rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre.

Eredeti üvegje 1 K. 60 f.

Az összes lysoform készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogeriában. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés“ című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

2-3

cikkeket kaphat, nagy választékban és igen jutányos árban.

3-3

UJVIDÉKI VÁROSI JODOGYÓGYFÜRDŐ

alcalicus jódosgyógyforrás.

Modernül épült fürdőépületben jód, fangóiszap, mór, hallemi sós és tengeri sósfürdők, szénsavas fürdők. Külön férfi és női osztállyal felszerelt hidegvizgyógyintézet

Villamos gyógymódok

Modernül berendezett gőzfürdő és kádfürdők. Csusz, köszvény, ischiász, idegbetegségek, mindenféle női bajok, gümös csontbajok, vérbaj ellen. A fürdő télen fűthető szobákkal és folyósókkal van ellátva. — Modern vendégszobák és étterem! Téli kurára kiválóan alkalmas! Allandó fürdőorvos; dr. Vilt Vilmos Kimerítő tájékoztatást küld az igazgatóság. Egész éven át nyitva.

22708. sz. 1915.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Szt. Miklós

országos vásár

folyó évi december hó 16-ától bezárólag december hó 20-ig fog megtartani.

Mindenféle állat fehajítása az országos vásárra december hó 16-ától, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1915. évi november hó 6-án.

A városi főkapitányságtól:

Dr. Mikes Gábor, tb. főkapitány.

A Rovás, Vezércikk, Világháború

a legjobb tájékoztató magyarattal és térképpel

Közgazdasági rovat, Napihirek naponkénti szenzációi az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkedveltségű melléklet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyok”, a másik a: „A Gyermeknek”. — Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színházi, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhajt egy kitűnően megszerkesztett napilap keretében értesülni, fizesse elő az AZ UJSÁG-ot.

Előfizetési árak:

1 hónapra	K 280
1/4 évre	8.—
1/2 évre	16.—
egész évre	32.—

Megrendelő cím: **AZ UJSÁG**
kiadóhivatala,
Budapest, Rákóczi-ut 54. szám

Valóban előkelő uri lakóház Telecski-utca 21. szám alatt azonnal kiadó.

5 szoba 1 előcsarnok, fürdőszoba, konyha, mosókonyha, éléskamra és pincéből áll. Modern uri kényelemmel berendezve. Közelebbi Klees üzletében Kossuth Lajos-utca 10. szám.

Wachtl Imre
Első Ujvidéki Villamoserőre Berendezett Gőzkemence sütőházában
Petőfi utca 8. szám alatt, a nap bármely szakában magánházak, háztartások részére: kenyeret, peccsenyét vagy egyéb sütnivalót sütni lehet.

Sokkal célszerűbb
ha a női pongyolát, teljes női gyermekruhát, kötényeket stb. készen vásárolja, mintha a kelmét külön vásárolná. Elég nagy szép választék áll rendelkezésére
Alaburics Mária
üzletében.
Szücs-utca 30. szám.

Küldjünk a harczfőren didergő katonáinknak

SPIRITOL
sokkal olcsóbb, jobb és
praktikusabb mint bármely
más gyorsfőző.
MINDENÜTT KAPHATÓ!

SPIRITOL a katonai kalyhajja **SPIRITOL** a harczfőren
Főz! Melegít! nélkülözhetetlen.

Vigyázzon a „SPIRITOL“ szóra, és az égő kocka védjegyre! Utánzatoktól óvakodjon! Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és minden e szakmába vágó üzletben. Hol kapható nem volna, szállít:

SPIRITOL-FABRIK, Wien III. Steingasse 5.

Hálószoba - berendezés
igen előkelő, szép eladó.
Hol? a kiadóhivatal megmondja.

ELADÓ
egy kitűnő, még alighasznált
IRÓGÉP.
Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Rohitsi

Tempel forrás. Szénsavdús, diétetikus, túltöltött szőlőlével. - Elősegíti az emésztést és anyagcserét.

Styria Legteljesebb gyógyforrás. Indikálva: idült gyomorhurtnál, székrekedésnél, Bright-féle vesebajnál, lépdegánánál, májbajoknál, sárgaságban, anyagcsere betegségeknél, a leginkább hurutos hátalmánál.

Donati a maga nemében a leggyógydagabb iartalmú gyógyforrás legértelmezőbb hatással. Főképpen indikálva: idült bélhurtnál, onstipitációnál, epekövél, elhízás hajlamánál, csigánál és cukorbetegségénél.

Legdusabb, természetes magnézium-glaubersósforrások.

Foraktár Magyarország részére:
Hofmann József, Budapest V., Báthory-utca 6.

HÁROM FONTOS CIKK!

BENZIN

legfinomabb, hordókban és cisternában

OLAJ

gépölaj, hengerölaj, padlóölaj

Nyersölaj

motorüzemhez, vizgázgyártáshoz

direkt behozatal Galiciából

Klár Andor és Társa R. T.

Debreczen.

1-5
Telefon 445.

TÁVIRAT: Klár Andor Debreczen.

Hirdemény.

Ezzel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztályosorsjáték (**XXXV. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. A **Magyar Kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztályosorsjáték sorsolási Terve.
Harmincötödik Sorsjáték **110,000 sorsjegy, 55,000 nyeresemény.**

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1915. dec. 21. és 22.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1916. jan. 12. és 13.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1916. febr. 1. és 3.		Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás: 1916. április 5-től május 1-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben 1.000,000 Egy millió korona.	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 jutalom kor.	600000
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 nyer	400000
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	1 á	200000
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000	1 á	100000
3 á 2000	6000	3 á 3000	9000	3 á 10000	30000	1 á	80000
5 á 1000	5000	5 á 2000	10000	5 á 5000	25000	1 á	60000
8 á 500	4000	8 á 1000	8000	8 á 2000	16000	1 á	50000
30 á 300	9000	20 á 500	10000	10 á 1000	10000	1 á	80000
100 á 100	10000	110 á 300	33000	120 á 500	60000	1 á	60000
3350 á 40	134000	4350 á 80	348000	4850 á 130	630500	1 á	80000
3500 nyer.	Kor. 263,000	4500 nyer.	Kor. 528,000	5000 nyer.	Kor. 916,500	2 á	60000
Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1916. február 22. és 23.		Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1916. március 14. és 15.		Amelyik ezen 500 nyeresemény közül utolsóknak huzatik ki, kapja a jutalmát. 1 á 600000 1 á 400000 2 á 200000 1 á 100000 1 á 80000 1 á 60000 1 á 50000 1 á 40000 2 á 30000 2 á 25000 4 á 20000 5 á 15000 25 á 10000 50 á 5000 405 á 2000 760 á 1000 1140 á 500 30600 á 200 33,000 nyeresemény és jut Korona 10.555,000			
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona				
1 á	90000	1 á	100000				
1 á	30000	1 á	30000				
1 á	20000	1 á	20000				
1 á	15000	1 á	15000				
3 á	10000	3 á	10000				
5 á	5000	5 á	5000				
8 á	2000	8 á	2000				
10 á	1000	10 á	1000				
120 á	500	120 á	500				
4850 á	170	3850 á	200				
5000 nyer.	Korona 1.120.500	4000 nyer.	Korona 1.076.000				

Az I. osztály huzása **1915. december hó 21. és 22-én** tartatik meg. A huzások a **Magy. Kir. Loittó-jövedéki Igazgatóság, mint állami ellenőrző hatóság,** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek e Magy. Kir. Osztályosorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1915. évi december hó 5-én.

Magy. Kir. Szab. Osztályosorsjáték Igazgatósága.
Tolnay. Kazay.